

[Ragnhild Andersen.]

højt og anerkend ikke, at der her er tale om et demokratisk Tyskland, så længe forholdene er sådan, at fascimen går sin gang og sidder på de øverste regeringspladser, i de højeste dommersæder, i hæren og alle vegne.

Aksel Larsen: Jeg forstår, at der ikke er grund til at sige så forfærdeligt meget mere, og jeg erkender, at den højtærede justitsminister er i en ret ubehagelig situation, når han skal repræsentere udenrigsministeren i denne debat, hvor han ret naturligt ikke vil være i stand til at give de oplysninger, som udenrigsministeren formentlig ville have været i stand til at give. Jeg må altså affinde mig med, at vi forhåbentlig ved anden behandling eller måske på anden måde får noget mere at vide om, hvad der skal lægges i overenskomsten, i dens forskellige bestemmelser og i dens forbehold, som navnlig er udtrykt i brevvekslingerne.

Jeg vil dog om disse brevvekslinger have lov til at sige, at jeg tror ikke, at justitsministerens definition af det tyske udtryk „das Land Berlin“ er rigtig. „Land“ er noget ganske præcist i Tyskland. Det er en stat i forbundsstaten med sit eget statsparlament, sin egen regering; og intetsteds i internationale overenskomster er det fastslået, at Berlin eller en del deraf er et „Land“ under Vesttyskland. Det er første gang, jeg er stødt på det, medens den højtærede justitsminister mener, at dette udtryk har været anvendt andre steder; det kan jeg naturligvis ikke bestride, men jeg vil gerne have det dokumenteret. Jeg er i hvert fald først stødt på det her, og jeg kan ikke være med til, at det danske folketing ved at godkende en sådan brevveksling og dens formuleringer skal anerkende, at de tre vestlige besættelseszoner i Tyskland udgør et „Land“ i tysk forstand, et „Land“ under den vesttyske forbundsregering.

Jeg tillader mig så, da jeg er klar over, at andre spørgsmål må vente, at sige til regeringen — hvem der måtte være kompetent — at hvis denne overenskomst bliver ratificeret, bliver der i høj grad et fordelingsspørgsmål, og jeg er klar over, at der vil blive meget, meget store vanskeligheder

ved at finde den rigtige måde at fordele på. Men hvis man har tænkt sig at forhandle om det i et udvalg, synes jeg, man skulle bestræbe sig for at inddrage i forhandlingerne i udvalget flest muligt, der måske var mest muligt kompetente til at tale med om det.

Lad mig så komme med et spørgsmål, som jeg desværre glemte, da jeg havde ordet første gang. I udenrigsministerens fremsættelsestale, som blev fremsat her af den højtærede økonomiminister, står der følgende — det står sp. 2052 i Folketingstidende —:

„I de oversigter, der udleveredes de tyske embedsmænd, var som erstatningsberettigede opført samtlige de af den tyske besættelsesmagt i tyske fængsler og lejre i Danmark internerede og til fængsler og koncentrationslejre i Tyskland depoterede personer.“

Jeg forstår dette sådan, at man har givet den tyske forbundsregering en navneliste over de pågældende deporterede. Hvorfor har man det? Jeg er af samme mening som mange andre — og jeg har unægtelig indtryk af, at det ærede medlem hr. Frode Jakobsen og jeg ikke har så vidt forskellige meninger i denne sag — at man kan sætte et meget stort spørgsmålstegn ved, om magthaverne i Vesttyskland er så væsensforskellige fra magthaverne i hele Tyskland i Hitlertiden. Jeg ved personlig, at Gestapo og Reichssicherheitshauptamt ved krigens afslutning højst besad yderst ufuldstændige fortegnelser over de fanger og navnlig de udenlandske fanger, der havde været i koncentrationslejrene. Jeg selv har været med til at transportere en væsentlig del af arkivet fra Neuengamme ud af Tyskland og bringe det til Danmark, så det har tyskerne i hvert fald ikke. Var det nødvendigt at udlevere til de vesttyske myndigheder en navnefortegnelse over de danskere, der havde siddet i tyske lejre og fængsler? Jeg synes det ikke. Jeg skal ikke undlade at kritisere regeringen, fordi den har gjort det.

Og endelig: jeg har fået oplysning af den højtærede justitsminister om grunden til, at Vesttyskland skal have lov til at betale i afdrag, nemlig hensynet til de beløb, der muligvis skal betales til andre lande. Det tilfredsstiller mig ikke. Jeg synes, at